

LUKUVUODEN 2022–2023 ARVIOINTI: PUUMALAN YHTENÄISKOULU

Lukuvuodesta 2022–2023, sen tavoitteista ja niiden toteutumisesta tehtiin väliarviointi syyslukukauden lopussa ja koko lukuvuoden arviointi tehtiin toukokuussa. Arviointeihin osallistuivat sekä opettajat että koulunkäynninohjaajat. Lukuvuosiarvioinnin tulokset käytiin henkilökunnan kanssa läpi toukokuussa arviointivekopäivän yhteydessä.

Lukuvuoden 2022–2023 teemana olivat luonto ja hyvinvointi, kuten edellisenäkin lukuvuonna. Teemat oli valittu kuntastrategian ja sen hyvinvointipalvelujen toimeenpano-ohjelman kärkitavoitteiden mukaisesti. Teemoja huomioitiin päivänavauksissa ja eri aineiden opetuksessa opetukseen luontevasti integroiden. Hyvinvointipäivänavauksia järjestettiin koko lukuvuoden ajan kerran viikossa torstaiaamuisin. Myös kouluruokailu oli ns. rauhallinen ruokailu kerran viikossa, jolloin puheääni pyrittiin pitämään hieman hiljaisempana. Välillä järjestettiin ns. hyvinvointivälitunti päivän pitkällä välitunnilla, jolloin vapaana olevat koulun aikuiset jalkautuivat oppilaiden kanssa ulos yhteiseen välitunnin viettoon. Monella hyvinvointivälitunnilla oli aikuisten läsnäolon lisäksi myös erilaisia leikkimielisiä kisoja, kuten tulitikun heittoa tai ilmapallolentopalloa. Välitunnit olivat oppilaille mieleisiä. Kaikenikäiset oppilaat osallistuivat päivien suunnitteluun sekä arviointiin. Tunne- ja vuorovaikutuskasvatus saatiin jalkautettua vahvasti kaikenikäisten oppilaiden opetukseen: koululla on kaksi koulutettua tunnetaito-ohjaajaa, joille tunnetaitokasvatus oli resurssoitu. Edellä mainittujen asioiden lisäksi hyvinvointiteema toteutui vahvasti luontoteeman kautta.

Menneenä lukuvuonna pilotoitiin koulun kehittämistyön tuloksena aikaansaattaa ”kotiseutupolkua”, joka on eskarista 9. luokkaan kestävä pedagoginen polku. Siihen on sisällytetty luontoa, liikuntaa ja retkeilyä, Saimaa Geopark -tutustumista, kulttuurikasvatusta sekä yrittäjyyskasvatusta. Lukuvuoden aikana luokat tekivät useita retkiä luontoon, lähiympäristöön ja paikallisiin kulttuurikohteisiin. Lukuvuoden aikana eri luokilla on ollut kotiseutupolun mukaisesti mm. seuraavanlaisia retkiä: melontaretki, eräleiri, saaristokierros polkupyörillä, talviretki Kaivannolle, retki Suursuolle, Loketon onkalolle ja Norppapolulle, toukokuisen lauantaiyöpäivän retket Syrjäsalmen kalliomaalauksille, Karjalaisen ja Rantalaisen mautiloille, Pienniemen tilalle, Tupavuorelle, Puumalan sillalle, bunkkerille ja juoksuhaudoille; seitsemän laiturin satamakävely, kotikirkkovierailu, risteily Rokansaareen, vieraslajien kitkentä- sekä luonnonsiivousretket, useita pyöräretkiä ja vielä useampia kävelyretkiä. Myös säännölliset uimahalliretket ovat tärkeitä: hyvä uimataito on osa luontosuhdetta Puumalassa. Retkistä ja luonnosta on muodostunut kiinteä ja olennainen osa pedagogiikkaamme. Retkeily ja luonnossa liikkuminen on lisännyt oppilaiden ja henkilökunnan hyvinvointia sekä vahvistanut luontosuhdettamme.

Seuraavan lukuvuoden 2023–2024 teemaksi valittiin tunne- ja vuorovaikutustaidot. Henkilökunta näkee niiden kehittämisen sekä itsessään että oppilaissa erittäin tärkeänä. Teemaa tukee myös Opetushallituksen määräys sisällyttää tunnetaitokasvatus osaksi alaluokkien opetussuunnitelmaa.

Koulun kehittämistyö oli suuressa roolissa tänäkin lukuvuonna. Koulun kehittämistyön tavoitteena on ollut houkutella Puumalaan yläkouluikäisiä oppilaita sisäoppilaitostyyppisesti, jotta luokkakokoja saataisiin kasvatettua ja täten turvattua pätevä opetus myös paikallisille oppilaille oppilasmäärän vähentyessä vuosi vuodelta. Koulun kehittämistyöhön osallistui syyslukukaudella koulun henkilökunnasta koottu kahdeksan hengen työryhmä. Työryhmä suunnitteli ja toteutti yhteistyötahojen kanssa mainoskampanjan joulukuussa 2022. Kampanjan seurauksena saimme yhden uuden oppilaan, joka tosin ei käy koulua sisäoppilaitostyyppisesti, vaan hänelle pystyttiin järjestämään koulukuljetus jo olemassa olevaan kuljetusreittiin liittäen. Muutoinkin kouluun tuli kevätlukukaudella kolme uutta oppilasta, kaksi entistä oppilasta palasi ja lisäksi kouluun tuli yksi ukrainalainen oppilas.

Koulun kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisesti lukuvuoden taiteenalateema oli sanataide ja kirjallisuus. Teemaa toteutettiin todella monipuolisesti: alkuopetuksessa oli lukuprojekti, 3.-luokkalaiset suorittivat luku-diplomitehtäviä, 5.- ja 6.-luokkalaisilla oli yhteinen kiinteä lukutunti koko lukuvuoden ajan, 5.-luokkalaiset kävivät lukemassa iltapäivätoiminnan oppilaille, fysiikan ja kemian tunneilla pidettiin lukutunteja, tehtiin kirjastovierailuja, pidettiin päivänavauksia kirjoista, kirjailijoista ja runoilijoista sekä lukemisesta, alaluokkien oppilaat osallistuivat Napero Finlandia -kirjoituskilpailuun ja pikku Elsan metsätarinapolun kirjoittamiseen, vanhempainilloissa korostettiin lukemisen ja lukutaidon tärkeyttä. Koko koulu osallistui yhteisesti valtakunnalliseen Lukuviikkoon huhtikuussa ja syksyllä järjestettiin kaksi Teams-päivänavausta, joissa kirjailija kertoi työstään ja kirjoittamisesta. Kevätlukukaudella koulussa vieraili rap-artisti Kake Karisson, joka piti kaikille luokille lyriikkatyöpajat sekä piti konsertin koko koululle. Huhtikuussa lastenkirjailija, sanataideopettaja Pia Krutsin koulutti opettajia sanataide-vesoiltapäivässä ja piti seuraavana päivänä oppilaille sanataidetyöpajat. Kaikki kirjailija- ja lyriikkavierailijat olivat ammattitaitoisia, toivat uutta näkökulmaa ja uusia vinkkejä opetukseen ja sekä oppilaat että henkilökunta olivat erittäin tyytyväisiä vierailuihin. Ensi lukuvuodelle valittiin taiteenalateemoiksi syyslukukaudelle kädentaidot ja muotoilu ja kevätlukukaudelle draama/nukketeatteri/soveltava teatteri.

Koulun järjestyssäännöt päivitettiin lukuvuoden aikana. Järjestyssääntöjen päivitystä aloitettaessa kuultiin kaikkia oppilaita, huoltajia sekä henkilökuntaa. Päivitysprosessin aikana kuultiin uudestaan henkilökuntaa ja valmiit säännöt vietiin oppilaskunnan hallitukseen kommentoitaviksi sekä lähetettiin huoltajille Wilman kautta kommentoitaviksi. Päivityksessä huomioitiin Opetushallituksen ohjeistukset sekä konsultoitiin Ankkuripoliisia.

Yhtenäiskoulussa on tänä lukuvuonna toiminut neljä tiimiä: juhlat ja tapahtumat -tiimi, ympäristö ja kestävä tulevaisuus -tiimi, hyvinvointi ja liikunta -tiimi sekä johtotiimi. Jokainen henkilökunnan jäsen kuuluu yhteen tiimiin ja jokaisella tiimillä on vetäjä. Tiimit toimivat suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti. Tiimien kuulumiset käydään jokaisessa henkilökuntakokouksessa läpi, mitä pidetään tärkeänä asiana. Tiimien ansiosta on menneenä lukuvuonna mm. järjestetty luonnon, henkilökunnan ja oppilaiden hyvinvointia tukevia pieniä tapahtumia sekä teemapäiviä ja -viikkoja. Johtotiimi vastasi järjestyssääntöjen päivitstyöstä, Hyvinvointi ja liikunta -tiimi pääasiallisesti Liikkuva koulu -hankkeen toteutuksesta. Juhlat ja tapahtumat -tiimi vastasi joulu- ja kevätjuhlien organisoinnista. Ympäristö- ja kestävä tulevaisuus -tiimi järjesti mm. hävikkiruokaviikon, energiansäästöviikon sekä kasvisruokaviikon.

Opettajien yhteissuunnittelutyöaika kohdistettiin suunnitelmallisesti tänä lukuvuonna pedagogisiin iltapäiviin ja henkilökuntakokouksiin. Kokoontumisia oli syyslukukaudella viisi ja kevätlukukaudella kuusi. Kokousten/pedagogisten iltapäivien teemoina olivat mm. oppilaitosturvallisuus, oppilashuolto, arvot, järjestyssäännöt ja yhteiset käytännöt sekä opetussuunnitelmapäivitykset. Lisäksi kokouksissa suunniteltiin yhdessä opetusta, mm. lauantaikoulupäivää ja Lukuviikon toteutusta sekä keskusteltiin seuraavasta lukuvuodesta ja työyhteisöä kuormittavista asioista.

Valtion erityisavustus esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen (20 000e) kohdennettiin osa-aikaisen samanaikaisopettajan palkkaamiseen esi- ja alkuopetukseen sekä alkuopetuksen ryhmän jakamiseen. Valtion erityisavustus esi- ja perusopetukseen koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseen kohdennettiin samanaikaisopettajan palkkakuluihin sekä tukiopetukseen äidinkielessä, vieraisissa kielissä sekä matemaattisissa aineissa. Opetushallitukselta haettiin ja saatiin rahoitusta koulun kerhotoiminnan tukemiseen (4000e) sekä suomi toisena kielenä opetukseen (925e). Opetus- ja

kulttuuriministeriöltä haettiin ja saatiin valtion erityisavustusta esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin (20000e). OAJ:n työhyvinvointirahastolta haettiin ja saatiin rahoitusta (5000e) arjen hyvinvoinnin ja yhteisöllisen toimintakulttuurin kehittämiseen kunnan kasvatusyhteisölle eli hanke on koulun ja varhaiskasvatuksen yhteinen. Aluehallintovirastolta haettiin ja saatiin avustusta Suomen harrastamisen malli 4 -hankkeeseen (20 000e) sekä Liikkuva koulu -hankkeeseen (10 000e).

Koulun järjestäminä kerhoina valtion kerhotoiminnan tukemisen erityisavustuksen turvin toimivat jalkapallokerho, koripallokerho, kässä-kuviskerhot sekä karaokekerho. Koulunkäynninohjaaja ohjasi kahtena päivänä viikossa läksykerhoa ja musiikin opettaja musiikkikerhoa, bändikerhoa ja älypelikerhoa. Suomen harrastamisen malli -hankkeen avulla oppilaille tarjottiin uinti- ja hengenpelastuskerho, e-pelikerho, liikuntakerho 0.-3.-luokkalaisille, salibandykerho, kiipeilykerho ja parkourkerho. Haja-asutusalueiden oppilaille tarjottiin harrastuskuljetusta kahdesti viikossa.

Lukuvuoden tärkeänä työnä oli lukuisten Opetushallituksen määrittämien opetussuunnitelmapäivitysten tekeminen. Näistä opiskeluhuollon osuus on hieman kesken, koska siihen liittyy alueellinen opiskeluhooltotyö, joka myös on vielä kesken. Päivitystyöstä vastasivat ja sen toteuttivat, tarvittaessa oppilaita ja henkilökuntaa kuullen, koordinoiva erityisopettaja ja peruskoulun rehtori.

Sijaisjärjestelyjä oli menneenä lukuvuonna paljon. Rehtorin virkavapaa aiheutti työkuvioissa lumipalloilmiön vararehtorin, kielten opettajan sijaistaessa rehtoria, alkuopetuksen resurssiopettajan sijaistaessa kielten opettajaa ja määräaikaaisesti palkatun tuntiopettajan sijaistaessa alkuopetuksen resurssiopettajaa. Yksi luokanopettaja oli osan kevätlukukaudesta osa-aikaisella hoitovapaalla ja yksi aineenopettaja syyslukukauden vuorotteluvapaalla. Henkilökunnan keskuudessa oli myös pari muuta pidempää virkavapaa.

Menneenä lukuvuonna koulussa toimi ensimmäisen kerran alkuopetuksen yhdysluokka eli 1.- ja 2.-luokkalaiset muodostivat yhden ryhmän. Suomen kieli, matematiikka ja englanti opetettiin oman ikäryhmän mukaisina ryhminä, tällöin oppilaiden kanssa työskenteli kaksi luokanopettajaa. Muut aineet opetettiin pääsääntöisesti yhdessä ryhmässä, taide- ja taitoaineissa mukana oli usein myös eskareita ja esiopettaja toisena opettajana. Opettajien arvioiden mukaan vuosi tarjosi mielenkiintoisen kokemuksen ja opetti opettajallekin paljon. Esi- ja alkuopetuksen yhteiset jutut toimivat hyvin ja joustavasti. Alkuopetuksen yhdysluokka jatkaa ensi lukuvuonna, jolloin perustetaan myös ensimmäisen kerran 3.-4. yhdysluokka. Yhdysluokkien toimivuuden kannalta ensiarvoisen tärkeää on varata riittävästi opettaja- ja koulunkäynninohjaajaresurssia luokkiin: yhdysluokka ei tarkoita sitä, että yksi opettaja opettaa kaikki aineet molempien vuosiluokkien oppilaille yhdessä ryhmässä.

Opiskeluhoitoryhmän lukuvuoden tavoitteena olivat koronapandemiasta palautuminen koulussa, lasten ja nuorten hyvinvointiin panostaminen sekä yhteisöllisyyteen panostaminen, yhteisöllisen oppilashuollon lisääminen. Tavoitteet olivat samat kuin edellisenä lukuvuonna, koska tavoitteiden saavuttaminen oli edelleen kesken. Koko lukuvuosi saatiin elää tavallista arkea ilman pandemiarajoitteita, mikä koettiin hyvin tärkeänä asiana. Opiskeluhooltohenkilöstö on ollut paikalla koululla sopimuksen mukaan paremmin kuin ehkä koskaan. Oppilaiden asioihin on saatu tukea ja asioita on viety eteenpäin. Kuraattorin yhteisöllinen opiskeluhooltotyö jäi suunniteltua vähäisemmäksi, koska yksilötyötä oli paljon. Yhteistyö koulun henkilökunnan kanssa sujui jouhevasti. Ehkäisevän päihdetyön viikko syyslukukaudella oli onnistunut. Koulun järjestyssäännöt saatiin päivitettyä. Seuraavaan lukuvuoteen jäi hyvinvointisuunnitelman laatiminen.

Koulun aamu- ja iltapäivätoiminta järjestettiin päiväkodin koulusiivessä esiopetuksen tiloissa ma-pe aamuisin klo 7.00–8.55 ja iltapäivisin klo 13.10–16.30. Kolme koulunkäynninohjaajaa pyöritti toiminnan arkea, toimintaa koordinoi esiopettaja. Kuluneena lukuvuotena aamu- ja iltapäivätoiminnan piiriin kuului 22 lasta.

Aamu- ja iltapäivätoiminta on osa yhtenäiskoulua, joten lukuvuositeemakin on ollut sama ”Luonto ja hyvinvointi”. Teemaa toteutettiin toiminnassa pienillä lähiympäristöön suuntautuvilla retkillä. Ohjaajat huolehtivat lasten riittävästä välipalan syönnistä, läksyjen teosta ja mm. kerhoihin lähettämisestä, mikä on osaltaan lisännyt hyvinvointia. Vanhempien kanssa on saatu luotua luottamuksen ja avoimuuden ilmapiiri: sekä ongelmatilanteista että mukavista asioista on keskusteltu yhdessä. Ruokapalveluiden siirtyminen Järvi-Saimaan palveluille on näyttäytynyt apip-toiminnassa tarkemmassa annostelussa. Useimmiten aamu- ja välipalaa on riittänyt hyvin, mutta toisinaan ohjaajien on pitänyt säännöstellä välipalan määrää / lapsi. Lisänä on aina kuitenkin näkkileipää, joten kenellekään ei ole jäänyt nälkä.

Apip-toiminnan lapsille ja huoltajille teetettiin asiakastyytyväisyyskysely keväällä 2023. Lasten vastauksissa tulee esiin heidän yleinen tyytyväisyytensä toimintaan: kaikki tulevat mielellään, pitävät toiminnasta, aikuisista ja iippakavereista sekä ulkoilusta. Osa lapsista kokee, että iipassa on kova melu ja työrauha läksyjen teossa on huono: näihin tulee ensi lukuvuonna kiinnittää huomiota. Vanhempien kyselyn vastausprosentti oli 47,6. Vastanneet vanhemmat olivat perin tyytyväisiä toimintaan: yhteistyö toimii, tekeminen on monipuolista, lapset otetaan ystävällisesti vastaan. Vastauksissa mainittiin myös joustavuus, harrastuksiin vieni sekä ulkoilu. Rikkautena Puumalassa on se, että aamutoiminta, koulu ja iltapäivätoiminta muodostavat eheän kokonaisuuden lapsen päivään.

Yhtenäiskoulussa on henkilökunnan arvioinnin mukaan hyvä ilmapiiri ja työyhteisö on mukava ja toisiaan tukeva. Yhteisiä kehittämiskohteita ovat mm. se, että olisi enemmän yhteistä niin työ- kuin vapaa-ajan puuhaa. Yhteisten pelisääntöjen, arvojen ja käytänteiden mieleen palauttaminen säännöllisesti on tärkeää. Tärkeänä pidetään, että epäkohdatkin nostetaan rohkeasti esille ja asioista jutellaan avoimesti. Työhyvinvoinnin ja jakamisen tukemiseen toivotaan edelleen vahvaa panostusta. Työkavereiden uupumisen seuraaminen vierestä on raskasta muulle työyhteisölle. Opettajien ja koulunkäynninohjaajien tavoite- ja palautekeskustelut käytiin poikkeuksellisesti marras-joulukuussa rehtorin palattua virkavapaalta osittain työhön. Keskusteluista lasketujen keskiarvojen mukaan (asteikolla 1–10) työyhteisöä arvioitiin seuraavasti: oman yksikön toimivuus 8,40, vuorovaikutus ja tiedonkulku 8,40, yhteistyö työtovereiden kanssa 8,75, johtaminen 8,60, yhteistyö esimiehen kanssa 9,00 ja työyhteisön ilmapiiri 8,70.

Puumalassa 15.8.2023

Anni Riikka Marila, peruskoulun rehtori